

Nyíri Attila

Gyerekkersek 2

*„A fiatal fa hamar lángot fog,
de hamar el is lobban”
népi bölcsesség*

A bige
(régí gyerekjáték)

*Egy arasznyi fadarab
kétoldalt kihégyezve,
Bottal ütsz rá: felpattan,
majd elütöd messzire.*

Égeraracsa, 2003. október 18.

„Áhítatos félelem nehezedett
rám, hogy alattuk jártam”
Gárdonyi

A fák dala

*Susog a lomb,
titkos ez a lágy zene;
'Melyet hallva
bárki mintha értene.*

*Dallamtalan,
csak a lélek érzi azt;
S az anyagban
veszteglőnek nyújt vigaszt.*

*Rezdül a fa:
ima ez az avaron;
Susogását
megrendülve hallgatom.*

Kispest, 2007. június 6.

*A vándormadár hazája
az az ország, ahol költ*

A fecskefészek lakói

*Istállónkban fecskefészek,
Benne apró négy tojás.
Három hete csak azt nézem:
Mikor lesz a kibújás.*

*Fecske mama lázas szemmel
Rajtuk ül, de rajtuk ám,
Kicsi szíve türelemmel
Bámul el a nagy csodán.*

*Hites párja reggelenként
Villanydróton csicsereg,
Üdvözli a házunk népét
S elmeséli ezeket:*

*„Hosszú út áll már mögöttünk,
Elmaradtak tengerek;
Ősi, nagy parancsra jöttünk.”
Énekében ez lehet.*

*Ám az idő közben eltelt,
S megtörtént a nagy csoda:
Tele a fészek élettél,
Kibújt a sok fióka.*

*Mind a négyen füstifecskék,
Sárga csőrű csupaszság.
Felnőnek majd, s viselnek szép
Villásfarkú tollruhát.*

Égeraracs, 1995. augusztus 21.

*A keménység a szilárd testek
szerkezetéből adódó ellenállás,
amely összehasonlítható*

A harang dala

*A vasárnapot hirdetem,
és dísz vagyok az ünnepen.*

*A népeket egybehívom
csodálatos érchangomon.*

*Úrrá leszek a szeleken,
s a kegyetlent szelídítem.*

*Uralkodom a gonoszon,
a holtakat elsiratom.*

*A lustákat felserkentem,
s kesergek a temetésen.*

*A villámot elhárítom,
tüzet jelzek a határon.*

*Dalom átzúg a földeken,
s tovább kong-bong a szívekben.*

*Hall engem a szántóvető,
aki a múlt, jelen s jövő.*

Égeraracs, 2000. szeptember 12.

*Ám ott én is jártam, nagyon megcsodáltam,
azután leírtam, addig meg sem álltam*

A hely varázsa

*Szelíd lankás
a vidék,
dombon fenyves,
szakadék.*

*A völgyön túl
– mily' remek –
ágaskodnak
a hegyek.*

*A felhőkig
elérnek,
és hósapkát
viselnek.*

*Felhőtlen a
nyári nap,
mosolyogva
úgy halad.*

*Meleg is lesz,
ahogy' jön
a szikrázó
fényözön.*

*Héja köröz
szép lassan,
lebeg fenn, a
magasban.*

*Az országút
szalagja
kígyózik a
távolba.*

*A színpompa
megkapó,
üldögegni
benne jó!*

*Tiszán innen,
Dunán túl,
a világ most
kitárul.*

Égeraracs, 2003. július 12.

*A Nap népes családjához többek közt
9 bolygó és 32 hold tartozik*

A Kaszás csillagkép

*Télidőben délirányban
csillagcsoport látható,
Három fényes csillag együtt,
egymás után, haladó.*

*Három kaszás – térközt tartón –
aratja le a búzát,
Balra tőlük lent láthatjuk
marokszedők csoportját.*

*Egyik sodor búzaszárból
tartós, erős kötelet,
Másik gyűjti sarlójával
a levágott rendeket.*

*A harmadik összeköti
a szálakat kévékbe,
Ezekből majd kepék lesznek
várakozván cséplésre.*

*Jár utánuk Szilkehordó,
másnéven Sánta Kata,
Meghozza az ebédjüket
a tél kéklő csillaga.*

Égeraracs, 2004. május 11

Magyarázat

*Kaszás – Nimród, Orion
Sánta Kata – Szíriusz*

„Két teremtménye van csak a
Jóistennek, aki túléli halálát”
Zágon István

A költő és a szúnyog

*Elámulhatsz a csodán:
bátrabb, mint az oroszlán.
Mint vérengző tigris él,
kitartóbb az öszvérnél.*

*Szaporodik, él és csíp,
nemcsak vízben, mint a csík.
Homokon és szárazon,
ha kell, akkor betonon.*

*Törékenyen – egyedül –
zümmögve száll, hegedül.
Szívókája fegyvere,
és mit tehetsz ellene?*

*Szitaháló, füstölés:
felesleges pénzköltés.
Hasztalan a pusztítás,
Balatonnál az irtás.*

*Túlvilági képesség,
hogy arra is képes még:
Halál előtt, ha csíphet,
holta után is viszket.*

*Legeslegjobb ráhatás:
homlokodra rácsapás.*

... ..

*Végül annyit megsúgok:
költő lettem, nem szúnyog.*

Égeraracs, 1996. október 20.

*Hangírásunk az egyes hangokat
külön latin betűkkel jelöli.
Az ly csak írásban más, kiejtve: j*

A magyar ABC
(megzenésítve)

*A – Á – B é – C é – Cs é – D é – Dz é,
Dzs é – E – É – eF – G é meg Gy é,
H á – I – Í – J é – K á – eL – eLy,
s megy tovább, hát énekelj:
eM – eN – eNy és O – Ó – Ö – Ő,
P é – eR – eS – eSz – T é – Ty é is jő' ,
U – Ú – Ü – Ű – V é – Z é meg Zs é,
és ezzel kész az ábécé.*

Kispest, 2004. december 4.

*Ritka véletlen találkozás az,
ha a jambus nyomatéka és a
magyar hangsúly egybeesik*

A nyávogás

(rímes, hangsúlyos jambusok)

*A kocsma nyitva áll,
Ha benne áll a bál.
Ki táncra, dalra kel,
Ki borra, halra lel.*

*Az lenne, lenne jó,
Ha férne benn a szó.
Na lám! egy csacska jó:
A szürke macska ő.*

*Se lát, se hall, ha lép,
De vonzza őt a nép.
Egy macska-dalra már,
A beste, halra vár.*

Kispest, 1997. február 2.

*„A magyar nyelv alkalmas nagy hősök,
nagy tettek, nagy szerelmek megéneklésére”
Desbordes - Valmore*

A tudás népe
(velőske)

A magyar a tudás népe.

*„Jó, de miért? – azt kérdezték –
más is lehet utóvégre.”*

Nehéz nyelve magyarázza.

*A fejében van képesség,
hogy e nyelvet jól használja.*

Égeraracs, 1999. szeptember 7.

„Amennyit vétünk, annyit mennykövezne,
a tágas égben egy mennykő sem lenne”
népi mondóka

A vihar

*Nyáron, délidőben
előjön egy felhő,
S füstfehér lesz tőle
a piros háztető.*

*A semmiből jött szél
hirtelen itt terem,
Erőre kap, sőt még
gúnyolódik velem.*

*A felkapott porban
mindenfélét repít,
És rajta át a nap
épp' hogy átszüremlik.*

*Kékeslila bíbor
felhők gomolyognak,
S belőlük vakító
villámok csapkodnak.*

*Fenyőfák az erdőn
lehajolnak földig,
A villámot követő
csattanás megőrjít.*

*Dörgés dörgést követ,
reszket az ég is fönn,
Elönti a követ
lezúdult vízözön.*

*Villám a felhőkből
levág a fába már,
Mindenütt mennydörög
s morajlik a határ.*

Égeraracs, 1995. szeptember 9.

*„Lesz még szőlő, lány kenyér,
Jön még a kutyára dér”
népi mondóka*

Álmavesztetten

*Dongó bönög a szobában,
mondhatnám, hogy döngicsél;
Kergetik is holtraváltan,
kipked-kapkod, aki él.*

*Sem a dongót, sem a legyet
nem szerettem sohasem;
„Elfogjátok, mihelyt lehet,
ne zavarjon már engem!”*

*Vége van a nyugalmamnak,
ily' csapást mért rám a sors;
A léhűtők mire vannak?
bosszant a sok léha, torz.*

*Légycsapóval húztam rája,
s mondtam neki boldogan:
„Aki nevet utoljára,
az nevet a legjobban!”*

Kispest, 2004. április 18.

*A vágyam nem boldog:
ténfereg, bócorog*

Aluszékony kedvetlenség

*Rossz időben semmi dolgom,
Se ősz, se tél nincsen.
Eső esik, egykedvűség
Lep el kint, bent mindent.*

*Kövér vízcsepp potyog, potyog,
A föld ázik egyre.
Nyirkos levél ágon fonnyad,
Még nincs megdermedve.*

*Oszlik a köd, foszlóssá vált
Telve nedvességgel.
Agyag húzik az árokban:
Bőrében nem fér el.*

*Iromba tyúk gunnyasztva áll,
Kárálni sincs kedve.
Csörren a lánc, fűrész nyiszog,
S panasz a széncinke.*

*Terjeng a füst, tüszköl az ősz,
Teli van az orra.
Látni nem lát, így vakon fest
Fáradt színt bokorra.*

*Hol van a nap, hová bújt el?
Szuszmákol egyedül.
Moszatol a hitem talányt
Bízva, hogy kiderül!*

Kispest, 2006. december 13.

*„Heverni a fűben, s szedni a virágot
Édes a fák hűvös árnya alatt;
Gond nélkül a szívben érezni lángot,
Míg fönt a nap égve, ragyogva halad”
A „Magyar köszöntő” -ből*

Aszályos nyarakon

*Izzik körben a levegő,
elhalkul a zivaj, elcsitul a dal;
A határban kiég minden:
befűtöttek a szegények fájával.*

*A hőségben szenved minden,
az egyik élő szintúgy, mint a másik;
Védelem a szántóföldön:
a kukoricatábla furulyázik.*

Égeraracs, 2004. augusztus 5.

Magyarázat

*A melegben összesodródik
a levél: furulya alakot ölt*

„A népnyelv a nép ajkán élő köznyelv”
Dengl János

Bakafütyürütyü

*Hogyan hívták Hódmezővásárhelyen
a puskát – ezt tudja, 'ki nem zöldfülű;
Szép neve volt, érdemes megjegyezni,
mert úgy nevezték: bakafütyürütyü.*

Kispest, 2000. december 15.

„A régi legendás alakok
apránként elmúltak”
Tömörkény

Balettművész

*Izeg-mozog,
megáll, remeg;
Ide-oda
szalad: remek.*

*Sertepertél,
libben, perdiül;
Kenceficél
kívül, belül.*

*Sebbel-lobbal
kúszik, mászik;
Ímmel-ámmal
egyik, másik.*

*Incifincit
légbe libben
Tarkabarka
lengé közben.*

*Fireg-forog,
spiccel, kering;
Térül-fordul:
ugrik megint.*

Égeraracs, 1995. szeptember 15.

*A zagyva beszéd olyan, mint
levesben a betűtészta*

Beszélgetés

*Köztünk a beszéd pamutgombolyag,
guzsalyunkon kócszavak;
Rokkánk pereg, pereg és elakad,
'míg fonallá fonódnak.*

Égeraracs, 2000. július 1.

*„Dolgos népet ha látsz a réten,
Köszöntsed őt, köszöntséd szépen”
Benedek Elek*

Bevésődhetne már

*Jól tudja az úr és jól azt a szolga:
Nem hosszú a nap, 'kinek sok a dolga.*

Égeraracsa, 2003. augusztus 1.

*Ez a vers, a búsuló,
lovamnak szánt búcsúszó*

Búsu-ló

*Nem lesz olyan lovam
már sohasem, mint ő,
Okos, erős társam,
jó kenyérkereső.*

*Fülelt a hangomra,
nyihogott, ha hívtam;
Magában röhögött,
hogyha elhasaltam.*

*Sokszor húzott kocsit,
az ekét tavasszal;
Nyáron a kévéket:
asztag lett, majd kazal.*

*Adtam neki zabot,
frissen kaszált füvet;
Láttam őt vágatni,
néztem, ahogy' üget.*

*Abból került alá
friss, zizegő szalma,
Nem volt senki másnak
olyan hintett alma.*

*Mentem vele harcba
levágni az ellent,
Ott szegény elesett,
és az égre felment.*

*Eljárt a malomba
öröltetni búzát,
Nem raktam szájába
hidegen a zablát.*

*Mai napig látszik
patkójának nyoma,
Ott van a többivel:
az a Hősök Útja.*

Kispest, 2003. március 21.

Cipőm orra

*Cipőm kopott gyermekkorban,
mert befelé állt az orra.*

*Később, 'mikor cseperedtem,
lehetetlen lett e tettem.*

*De azért nem hagytam magam,
lábaimat csavargattam.*

*'Hogy elértem férfikorba:
előre áll cipőm orra.*

*Öregkorban – tán megérem! –
cipőm orra áll majd „V”-ben.*

*Végül, 'mire agg, ha leszek,
cseplenezve járok-kelek.*

Égeraracs, 1997. augusztus 12.

Csak egy betű ?

*Ez itt a sár, ő meg Sára,
de a víz már elég mára.
Erre a nap, arra napa,
amit most kap: az a kapa.
Ha szelet hint, leng a hinta,
más így a mint, mint a minta.
Lám az egyik, másik láma,
rám a falról esett ráma.
Itt áll a bak, ott a baka,
fut fel a bab és a baba.
Ő lehet Paul, nem a Paula,
tetszik a faun? Szebb a fauna!*

Égeraracs, 1996. november 4.

Magyarázat

- szatíra* — *gúnyirat*
szatír — *ló- vagy kecskelábú isten
a görög hitregében*
napa — *az anyós régi neve*
faun — *erdei istenség szarvakkal
és kecskelábbal a görög-
római hitregében*
fauna — *a vidék állatvilága*

*„Két hatalmas ellensége van minden bacilusnak.
Az egyik a napfény, a másik a jóízű nevetés”
Eötvös Károly*

Csak ember képes...

*Mi az, 'mi felüdíthet
testet-lelket?
'Mitől a lélek dalra
kerekedhet.*

*Amitől húzódik szám
jó szélesen,
Amitől elkeskenyül
a két szemem.*

*Amitől arcom pirul,
tüdőm tágul,
Amitől felkelek a
betegágyból.*

*Amitől két kézzel a
hasam fogom,
Amitől megrázkódik
az alakom.*

*Amitől a testemben
pezseg a vér,
Amitől a tetszhalott
magához tér.*

*Nélküle itt, e földön
nincsen élet,
Kisbabák arcán ül, ha
kész a lélek.*

*Bár ragadós, a sok jó
az nem kevés,
Amit tesz, és úgy hívják,
hogyan nevetés.*

*Ma, 'mikor annyi minden
egyre kétes,
Egy biztos: nevetni csak
ember képes.*

Égeraracs, 1996. október 28.

*„A hitványság és a kiválóság által
különbözik minden jellem”
Arisztotelész*

Csak jellem ?
(velőske)

Az embernek jellem kellett.

Jobból-balról jó és gonosz

áll ott bárki válla mellett.

Bármilyen a jellem végül,

– A megítélés gondot okoz –

mit sem ér az jóság nélkül.

Égeraracs, 1996. október 23.

„A magyarnak semmi se,
a németnek annyi se”
népi mondóka

Csecsebecse

*Nem valami drága jószág,
gyermekjáték neve: a **csécs**.
Hasonlóan kicsi pénz volt
a fillérnek neve: a **bécs**.*

*Ami mára még megmaradt,
a két szavunk egybevetve:
Ha valami a számunkra
értéktelen **csecsebecse**.*

Égeraracs, 2004. november 2.

*„Szépen az ír és beszél, akinek
sikerül még a bonyolult gondolatait
is egyszerűen és világosan előadni”
Illyés Gyula*

Cserregő

*Jó néhány embernek be nem áll a szája.
Gondolkodom azon, hogy gyermekkorában
Ki lakhatott vajon a szomszédságában?
Maglehet, egy cserregő nádiposzáta.*

Suhl, 1997. december 3.

*„A művész képzeletének segítségével
látszólag a semmiből teremt”
Páros György*

Csevej

*A felnőttek világában
fecsegésből lett fecsej,
Így lett akkor kehegésből
valószínűleg a kehely.*

*A felnőttek világában
nőtestvérből lett a nővér,
Így lett akkor ösztövérből
valószínűleg az öszvér.*

*A felnőttek világában
csevegésből lett a csevej,
Így lett akkor delelésből
valószínűleg a delej.*

*A felnőttek világában
zsibvásárból lett zsibogó,
Feltehető: így lett akkor
a bugyogásból bugyogó.*

Égeraracs, 2001. július 8.

Csipkerózsabogyó

*Egyszerűen ezt nem értem,
nem és nem:*

*Most három név keveredik
énbennem.*

*A szerény, kis vadrózsáról
van itt szó:*

*Más a neve a virágnak,
s ha bogyó.*

*Nem beszélve a lekvárja
úgy készül:*

*Áltermése lesz hecsedli
legvégül.*

Égeraracs, 1998. november 16.

*„Böjtmás hóban, ha hó esik,
Vetemények megsenyvedik;
De ha áldón süt a nap,
Vesd földbe a magvakat!”
népi regula*

Ébredés hava

*Minden zöld lesz tavasszal,
terített rét marasztal:
Ott készül a gyönyörű
pimpimpáré-kösöntyű.*

*Süt már a nap bolondul;
kőszobor is megindul,
Virágnak, ha kelyhe tág:
smaragdzománc a világ.*

Égeraracs, 2001. április 26.

Magyarázat

*pimpimpáré-kösöntyű — gyermekláncfű- nyakék
vagy karperec*

Ellentmondóka

*Ami nem sima: az érdes,
'mi nem fénytelen: az fényes,
ami nem csupasz: az ékes,
'ki nem képtelen: az képes
szeretni mindazt, 'mi édes.*

*Ami nem csorba: az éles,
'mi nem rémtelen: az rémes,
ami nem keskeny: az széles,
'ki nem lakott jól: az éhes
addig, amíg tart a rétes.*

Égeraracs, 1996. szeptember 14.

*Hiába keresem, sehol sincs rajt' folt:
azúrkék ruhában ragyog az égbolt*

Felhős – felhőtlen

*Kis felhők régen
úsznak az égen.
Mellettem – kéken –
kép áll egy lécen.*

*Azt hiszem végem:
fogy a festékem.
Felhős a képem,
de kölcsönkértem.*

*Mi van e képen? :
két pék mentében.
Ülnek – ekképpen –
sorban, ekéken.*

*Közben megérem:
süt a nap szépen.
Felhőtlen képem
ragyog merészen.*

Égeraracs, 2000. július 5.

*„A nők minndig észreveszik
azt, amit látni kívánnak”
Alarcon Péter Antal*

Ferde szemmel

*Túl az Óperencián,
ahol minden encián:
Énekel a Cso-cso-szán,
ferde szemű japán lány,
Aki áll a zongorán,
s azért olyan halovány,
Mert ordít az oroszlán,
'melyet elnyel ingovány.
Számomra csak az talány:
miért néz ferdén az a lány?*

Kispest, 1996. január 13.

*Amit hallasz, bizonytalan,
amit látsz is, már biztosabb,
és amit tudsz, az a biztos*

Figyel

Láthatsz

te is,

Ha tudod,

mivel:

A szem

csak néz,

A lélek

figyel.

Kispest, 1998. január 19.

*„Az orvosok arra valók, hogy
az embert latin szavakkal
tessékeljék át a másvilágra”
Ismeretlen szerző*

Frászkarika

*Lisztet kérnek kilenc házból,
kilenc napon mindig mástól.
Karika lesz a tésztából,
perec formát sütnék bárhol.
Beteg bújik át szokásból,
így szabadul meg a frásztól.*

Kispest, 1998. február 12.

*„Gyomnak nevezi az ember
azokat a növényeket, amelyek
érdemeit még nem ismerte fel”
R. W. Emerson*

Gaz-e a gyom ?

*Van, 'ki hamis,
van, 'ki igaz;
más így a gyom,
és más a gaz.*

*Ártó a gaz,
hasznos a gyom;
legfeljebb ezt
még nem tudom.*

Égeraracs, 1998. június 2.

*Vesd el magad, ha jobb futni,
amelyhez a jelszó: uzsgyi!*

Gömbvillám

*Olvaszt, lesújt, mint a rossz hír,
csínján bánjunk azért vele.*

*Erejével senki sem bír,
s matató ménkű a neve.*

*Hogy mi vonzza, nem ismerem,
nyúlcipő jó megoldásul.*

*Kialakul nagy hirtelen,
s nem válogat, mihez is nyúl.*

Kispest, 2004. április 6.

*„Olvasni annyi, mint ablakot nyitni
s kinézni rajta a nagyvilágba”
Carpelan Bodó*

Gyermekkoromban

*Gyerekkorban dudorásztam,
Fűzfa sípon furulyáltam.
A patakban csíkot fogtam,
Piócákkal viaskodtam.*

*Mezítlábbal szaladgáltam,
Karikákkal gurigáztam.
Az erdőben fára másztam,
Bodza puskát is csináltam.*

*Tavasszal a gólyát lestem,
Nyáron pedig szénán keltem.
Gyalog jártam a határban,
Kerítésen is átmásztam.*

*Reggelenként kanászt láttam,
Esténként a csordát vártam.
Délelőtt a padlást róttam,
Délután egy könyvet bújtam.*

*Nyáron néztem tarka rétet,
Szénahordást, cséplőgépet.
Néha voltam a vásárban,
Vasárnap az Úr házában.*

*Kemencében tüzet raktam,
Esővízben haját mostam.
Jó kedvemben kiabáltam,
Macskák farkát huzigáltam.*

*Nagyanyámnál fánkot ettem,
Gyümölcsösben szilvát szedtem.
Estére úgy elfáradtam,
Mindenem fájt, ha mosdottam.*

*A meséket meghallgattam,
Vacsoránál elaludtam.
Így volt, 'mikor gyerek voltam,
De boldog is voltam ottan!*

Kispest, 1995. április 26.

*Hogyan válhat annyi bájos
kisgyerek ronda felnőtté?*

Gyermekvágy

*Hej, de jó is volna, ha megnőnék gyorsan! :
vajh' milyen lehet a felnőttek világa?
Megtudnék mindent: mi, miért, hol és hogyan,
a sejtelmes jövőm jönne el a mába.*

*Lehetnék én akkor bármi a világon,
nem kilenc órákor bújnám be az ágyba.
Nem kérné azt tőlem soha senki számon,
hogy mikor csináltam, a nyomokat látva.*

*Megérteném azt is, amit most nem értek,
ezzel véget érne mesés gyermekkorom;
De sajnálom – csak úgy – odavetni szélnek,
azért így maradjon, most még ezt akarom!*

Égeraracs, 1998. június 30.

„Az ember akkor igazán
ember, amikor játszik”
Schiller Frigyes

Halandzsa

*Dzsungel vizén ring a dzsunka,
rajta bandzsa maharadzsa.
Bridzset játszik Dzsingisz kánnal
és a dzsidás nagy hodzsával.
Előtte áll lándzsás rádza,
bendzójában a findzsája.
Dzsibuti nincs dzsippel távol,
ott a dzsenti dzsesszre táncol.
A dzsámiban dzsemet mérnek,
s dzsiu-dzsicuznak a dzsinnek.*

Égeraracs, 1995. augusztus 27.

Magyarázat

<i>halandzsa</i>	– érthetetlen, zavaros beszéd
<i>dzsungel</i>	– csaknem járhatatlan, mocsaras őserdő
<i>dzsunka</i>	– Kínában használt kis vitorláshajó
<i>maharadzsa</i>	– indiai uralkodó
<i>dzsida</i>	– lándzsaszerű lovassági szúrófegyver
<i>hodzsa</i>	– török hitoktató
<i>lándzsa</i>	– hosszú szúrófegyver
<i>rádza</i>	– a bennszülött hercegek címe Keleten
<i>findzsa</i>	– nagyobb bögre, csupor
<i>dzsip</i>	– kis terepjáró gépkocsi
<i>dzsenti</i>	– kis- és középbirtokos nemesség tagja
<i>dzsessz</i>	– néger népzeneből lett zenei irányzat
<i>dzsámi</i>	– nagy mecset
<i>dzsiu-dzsicu</i>	– japán eredetű küzdősport
<i>dzsinn</i>	– szellem, démon a keleti mesékben

*Számunkra a hehezet
jelent kissé nehezet*

Hangterjedelmek

*Legmagasabb hang a **szoprán**,*

*Ezt követi **mezzoszoprán**;*

*Majd az **alt** jön szépen, sorban,*

*Aztán átvált a **tenor** -ra.*

*A **bariton** mélyebb fekvés,*

*S **basszus** -sal lesz kész az egész.*

A szólamok terjedelme

Két oktávot ölel egybe.

Csodás hang volt, ma is szárnyal:

Yma Sumac négy oktávval.

Égeraracs, 1999. május 25.

Magyarázat

női énekhang – szoprán, mezzoszoprán, alt
férfi énekhang – tenor, bariton, basszus

március, április, május
táján – a tavasz vár,
június, július, augusztus
táján – itt van a nyár,
szeptember, október, november
táján – jön az ősz már,
december, január, február
táján – a zord tél jár

Hány nap van egy hónapban ?

*Harminc napos a szeptember,
április, június, november.*

*Harmincegy a többi hónap,
huszonnyolcat február kap.*

*Négyévenként szökőév van:
s eggyel több nap februárban.*

Kispest, 2004. november 30.

*Csavak avakkovor évrtevenivi,
hava tuvudsz ivígy beveszévelnivi*

Havalavadávás
(madárnyelv)

*Mivi havalavadávás? Jovó avazt tuvudnivi,
mivit ivis évrtevíink ava szovón;
Mevért avaz ivis avaz, hovogyhava bávárkivi
kivihávrávrál avaz avajtovón.*

Kispest, 2001. február 5.

*„Földnek a vetését hófűvás ha fojtja,
azt leszedni legyen minden gazda dolga”
paraszti regula*

Havas csak az Avas

Fent a havas:

az, az Avas,

lent az a vas:

az is havas.

Mint az Avas,

olyan a vas:

ha vas, havas,

de nem avas.

Olvad a vas,

már nem havas,

nem is avas

már az a vas.

Maradt havas

csak az Avas,

s nem az a vas,

'mely volt havas.

Kispest, 1997. december 28.

A lavinát is hópihék alkotják

Havason
(velőske)

*Hallgat a föld, hallgat az ég.
Felhőbe vesznek csillagok,
s keringenek a lágy pihék.
Kristálypaplan a bérc végig.
Virradatkor puhán ragyog,
s kékségéből kifehérlik.*

Kispest, 1996. január 4.

*A cél csak addig nagy,
amíg el nem érjük*

Hintázik az unokám

*Csak egy kislány
ül a deszkán.
Jó messziről nézem ezt,
és a kislány belekezd.
A két kötél nem egyforma,
himbálódzik, de jó torna!
Előre-hátra, előre-hátra,
oldalt kimozdul egyre-másra.
Kinyújtózik, hátra táncol,
kötelet tör, úgy viháncol.
Hajtja a magasabban,
akarva – akaratlan.
Ülőkéhez tapad a test,
hátradőlni sohasem rest.
A lábával evez már,
tágul tüdő és szempár.
Előretol testet, fejet,
pompás érzés, nagy élvezet.
Felúszik a magasba,
mint egy karcsú halacska.
Vízszintesen fekszik hátán,
úgy hajt vakon, mint egy sátán.
Majd ráguggol merészen,
kezet csúsztat kötélén.*

*Azt akarja, hogy a karja
erőlködjék, nem zavarja.
Ruganyos, hisz fiatal,
szelek szárnyán kis angyal.
Süvítve száll magasabbra,
mint egy hajó orrfigura.
Fellibben az egekig,
csak a légnek ütközik.
A magasság nem akadály,
de a szíve, az kalapál.
Teste lesz a motorja,
mint egy ördögmotolla.
Akar, akar, szállni akar!
oda-vissza szelet kavar.
A szájába tincs kerül,
de most minden sikerül.
Feljebb! feljebb! cél a kék ég!
nincsen ebben ördögösség.
Térdet hajlít, medencét,
sorolja a „kis Bencét” .
Újra lendül, még – még – még!
ebből soha nem elég!
Markolja a kötelet.
Istenem, de jól esett!*

Kispest, 1999. december 27.

„A jó bornak nem kell cégér”
régi igazság

Hírverés
(velőske)

*Miért vesszük a tyúktojást?
Szalmonellát leszámítva
kacsa, liba nagyobbat ad.
Ezek ketten csöndben tojnak.
Kotkodácsol a tyúk, s tudja:
itt helye van hangos szónak.*

Égeraracsa, 2004. október 28.

Magyarázat

*Salmonella kórokozók, — ételmérgezést kiváltó
több fajtájuk ismert fertőzést keltők*

Hóesésben
(velőske)

*Hólepke száll a kerten át.
Megzizzen a fekete csend
és halkán megadja magát.
Megtelik velük már a tér.
A szél, mint hárfa húrja, zeng;
és úgy látszik, hogy itt a tél.*

Égeraracs, 1995. november 5.

*Régi dolog az, nem újsütetű,
hogy jelentést hordoz egy-egy betű*

Hungária ?

*„H” a jelzés magyar kocsin
nemzetközi forgalomban,
Kitaláltam, e betűhöz
a magyarnak mi köze van.*

*A „H” betű → Hungária,
ezt a nevet külföld adta.
Kérdezem azt, hogy részünkre
jelenthet mást, minthogy **H**aza?*

Kispest, 2004. február 14.

*„Élni annyi, mint cselekedni”
R. M. du Gard*

Inkább küzdj !

*A munka küzdelem,
a küzdelem: gyönyör,
A restség tétlenség,
a tétlenség: csömör.*

Kispest, 1996. március 25.

*Olvass figyelmesen,
ne légy türelmetlen!*

Jegyezd meg !

Ameddig fel nem nősz, követendő szabály:

Ne legyen a tojás okosabb a tyúknál!

Égeraracs, 2004. június 6.

*„Házi ellenség a test:
friss a rosszra, jóra rest”
népi mondóka*

Jótanács

*Idős korba úgy érhetsz el:
Ehetsz, ihatsz, de mértékkel!*

Égeraracsa, 1998. augusztus 16.

Kapcsolat
(velőske)

*Mindenki egy kicsi isten.
Ahányan csak voltak, vannak,
élő lelket kapott itt, lenn.
Szólni vele nem kiváltság.
Neve van a kapcsolatnak,
és ez a név: az imádság.*

Égeraracs, 1997. augusztus 23.

Karosi zengő

*Apám regge' csak fartatta:
fürödnyi ke' Karosba.
E'gyüttem hát: itt a Karos,
láccik millen takaros.*

*Akárki mit gondo' ruolam,
kü nēm állok pergyuora.
Mert a nap má' ollan magos,
tüöle testēm hupolagos.*

*Fürdüöjébe' sok-sok kis tuo,
nincseny benniük kágyilluo.
Vizbe' tö' tōm én az idüöt,
onnan nizēm a sindüöt.*

Égeraracs, 1995. szeptember 16.

Magyarázat

<i>fartatni</i>	—	<i>sürgetni</i>
<i>Karos</i>	—	<i>Zalakaros</i>
<i>e'gyüttem</i>	—	<i>eljöttem</i>
<i>láccik</i>	—	<i>látszik</i>
<i>millen</i>	—	<i>milyen</i>
<i>ruolam</i>	—	<i>rólam</i>
<i>pergyó</i>	—	<i>szabad levegő</i>
<i>má'</i>	—	<i>már</i>
<i>ollan</i>	—	<i>olyan</i>
<i>tüöle</i>	—	<i>tőle</i>
<i>hupolagos</i>	—	<i>hólyagos</i>
<i>tuo</i>	—	<i>tó</i>
<i>kágyilló</i>	—	<i>meztelen csiga</i>
<i>idüö</i>	—	<i>idő</i>
<i>sindő</i>	—	<i>cserép</i>

*A sarkantyús pityeren kívül
létezik sarkantyús sármány is*

Kátyúban sarkantyú

*A fattyú lát kátyút
s pityeren sarkantyút.
Vízben még pattantyú
s kattantyús sikattyú.
Rántja a fogantyút,
csappantyút, kallantyút.
Indul a szivattyú
s forgattyús dugattyú.
Mozgatja tolattyút,
zúgattyút, bűgattyút.
Jön lappantyú s hattyú:
fogy kopoltyú s faggyú.*

Kispest, 1998. március 13.

*„Te tetted e tettetett tettet?”
játékos kérdés*

Kelemen tette versbe szedve

*Cserepes Kelemen
Szerfelett szertelen.
Egyenget lelkesen:
Persze nem csendesen.*

*Messze zeng Etyeken
Eme tett — tereken.
Berzeng'nek elegen:
„Ne tedd ezt, Kelemen!”*

Égeraracs, 2002. október 7.

*„Aki bizonyos körülmények
között nem veszi el a fejét,
annak nincs mit elvesztenie”
Wilde Oszkár*

Kis történet

*Egy ausztrál törzs főnöke
mérgeződéve kiabált.*

*Bumerángot vett a minap,
a régítől így megvált.*

*De hiába dobta azt el,
minduntalan visszatért.*

*„Azt a fűzfánfüttyülőjét!”
s beleőszült ő ezért.*

Kispest, 1998. december 24.

„Szebb a páva, rúd-rúd-rúd,
mert a pulyka rút, rút, rút”
népi mondóka

Kíváncsi az unokám

*Birtokunkon – Zalában –
unokánk volt a nyárban.
A jó időt kifogta,
a nap körülragyogta.*

*Egyébként itt esőben
olyan sár van merőben:
A kutyát úgy teszik ki
péklapáton ugatni.*

*Kíváncsi az unokám,
kérdez ő, de kérdez ám,
Közben szeme úgy ragyog,
akit kérdez: én vagyok.*

*Kicsi szája be nem áll:
„lehet a hold aranytál?
És a vakond tényleg vak?”
peregnek csak a szavak.*

*„A zengő légy nem darázs,
csak ruhája a varázs?
Sárga csíkos, ragyogó
a fekete bugyogó.”*

*„Nézd a kakast! lassan jár,
úgy látszik, hogy fáradt már,
És ez onnan derül ki:
mindig más tyúk cipeli.”*

Égeraracs, 1996. november 27.

*Utazásnál az embereket csak
az utak iránya köti egymáshoz*

Kormánykeréknél

*Ahogy elérem a tetőt,
Látom a gépkocsi előtt:
Guggolnak szép sorban a fák,
Kilométerekkel alább.*

*A kocsival lerohanva,
Majd mellettük elsuhanva,
Nyújtózkodva mind-mind feláll,
És párájuk az égbe száll.*

*Át a völgyön, kapaszkodón,
Visszanézek fent, a dombon.
Újra látom – ez a távlat –
Leguggolni – mind – a fákat.*

Égeraracs, 1995. október 20.

*Aki tud szárnyakon menekül
a hideg és éhezés elől*

Költő kékbegy költözése

*A kékbegy nem költözködik,
hiszen nem visz magával semmit.
Ősszel egyszerűen elszáll,
mert a fagyos föld már nem terít.*

*Melegebb tájakra vonul,
ahol áttelel majd tavaszig.
Mivel nincs mit hurcolnia,
azért csak önmaga költözik.*

Égeraracs, 2003. augusztus 14.

*Amikor a köd már mindent elnyel zordul,
olyankor a lélek csak befelé fordul*

Kuckómban

*A hidegben szúr-vág minden,
Bánt sok éles bútorsarok.
Mint szeszélyes öregember,
A tél közöttünk andalog.*

*Balatonon zeng a hárfa,
Tükre hasad, a hideg vés;
Süvölt, dörög nagy robajjal:
„Hízik a jég” — ez repedés.*

*A fűtetlen, hűs szobámban
Rideg tárgyak között morgok.
Lágy melegben oldódnak fel,
S gömbölyödnek le a sarkok.*

*Meleg napon a jég tágul,
Törve „turol” , s ez a rés más;
Riad a ló, mert megérzi:
Hosszan vízcsík — ez rianás.*

Égeraracs, 2004. április 23.

Lent és fent

*Gyermekkorban burokban vagy,
áramlik a szeretet;
Körülötted a világ nagy,
de csak letről lesheted.*

*Mesevilág vesz még körül,
testméreted oly parány;
Körülötted minden örül,
és csak fent van sok talány.*

Égeraracs, 1999. július 10.

*„Amott mēgy ēgy tippe-toppa,
hátán vüszí genye-gunya,
szēme négy, füle négy,
kőrmő pedig huszonnégy”
örségi mondóka*

Ló és lovas

*Úton baktat a pej ló,
rajta ül egy utazó.
Megpihenni volna jó!
de messze a fogadó.
Még hosszú út várható,
tudja azt a lovagló.
Ám a jókedv ragyogó,
és az ének harsogó.
Ló és lovas – buta szó – ,
mind a kettő: húshagyó.*

Kispest, 1999. november 21.

*„Hol sír, hol nevet:
ilyen a gyerek”
népi mondóka*

Lovasszánon

*Kérdezitek, hogy az ki,
aki vár és aki hí' ?
Ismerős, 'hol kutya nyí,
hozzámegyünk lóval: gyí!
Csapás van a hóban, ni!
nyomot hagyott itt a sí.
Azért megyünk oda mi,
mert született egy kis fi.
Lesz ott más is, nemcsak ti:
örömanya, aki rí,
és egy bajnok, aki ví' .
Olyan is, 'ki sokat szí' ,
de mászkál majd be és ki.*

Kispest, 1999. január 25.

*„Vízkeresztkor enyhe, olvad,
hamarosan tavaszodhat”
paraszti regula*

Merről ?

*Nem tudom,
hogy honnan jön
tavasszal
a kikelet.
Talán dél,
vagy tán észak,
napnyugat
vagy napkelet?*

Kispest, 1999. január 8.

*Könnyen megjegyezhető:
minden ember esendő*

Miért csak néhányan ?

*Vevő vagyok — eladó,
hangos, s ha kell suttogó.
Címzett vagyok — feladó,
ha bennünk nem fér a szó.*

*Gyalogos és vezető,
a világra meredő.
Előd — utód, s fizető,
az életben résztvevő.*

*Károsult és jogalany,
'ki éldegél boldogan.
Állampolgár — hontalan,
mind én vagyok → jómagam.*

*Címek, rangok és szavak
csak éltünkben fontosak.
Néhányan – ám akadnak –
embernek is tartanak.*

Kispest, 2007. január 7.

*Másokkal vitatkozik a buta,
önmagával az okos*

Miért nem ?

*Nem értem a felnőtteket,
Mert hogyha van Víziváros:
Akkor az a Városliget
Hogy nem lehet ligetváros?*

*Nem értem a felnőtteket,
Mert ha egyszer van ugrópók:
Akkor ugye a pókháló
Miért nem lehet hálópók?*

*Nem értem a felnőtteket,
Mert ha egyszer van pocsolya:
Akkor ugye az a tócsa
Miért nem lehet tocsolya?*

Kispest, 1996. április 2.

?

(velőske)

Mit, milyennel, hol fed be?

Minek a hátán vastagon,

mit tesz lágyan a hópihe?

Kik, honnan lesik a tavat?

Mit csinálnak, kik a havon,

és merrefelé tartanak?

Égeraracs, 1995. november 26.

*„Rövid dínom-dánom,
hosszú szánom-bánom”
népi mondóka*

Mivel telt a nyaram ?

*Szaladgáltam nyáron
Hetedhét határon,
Egyebet se tettem:
Lepkéket kergettem.*

*Libben a kis csapongó,
Tarka szárnyú pillangó.
Kergetni nagy élvezet,
Mert megfogni nem lehet.*

*Felrebben — utána!
Rohanok nyomába' ;
Ide száll, oda száll,
Ezzel telt el a nyár.*

Kispest, 2003. november 11.

*Az irodalom peremén
a néphez szól e szerzemény*

Naptári jelige
(tartalma csak egy évre jó)

*Észnek is, szívnek is
víg időre, bús időre,
Városban, faluban
a háznépnek jut belőle.*

Égeraracsa, 2004. augusztus 22.

*Német nyelvben alt és ur van,
latin-olasz az antik szó,
csak egy sztari van a szlávban,
így bőségünk mámorító*

Nem évül el

Öreg csupán ember lehet,
növény, állat már: **vén**;
A köztudat zavarodott
használatuk terén.

A tárgyak -ra és idő -re
a helyes szó: **régi**,
Ide illik, ezért helyét
ős és **ó** is kéri.

Változatuk: **éltes, ócska,**
koros, élemedett,
Régies, agg, ősi, ódon,
avatag, vénhedett.

Idős, vénült, hajlott korú,
elavult és ósdi;
Származékaikat hosszan
lehetne sorolni...

Kispest, 2004. december 15.

„Gyenge ugyan, gyenge
a kis versmondócska,
elférne őnála
egy-két garasocska,
hóna alatt pedig
egy darab kalácska”
tréfás köszöntő

Névnapi köszöntő
(szájhagyomány alapján)

Vékony a cérnaszál, igen könnyen szakad,
Gyenge a két lábam, mindenbe' megakad.

nem mondhatok sokat:

„Gyenge” a nyelvem is,

nem mondok egyebet:

/soká' a(z)/-at!

Éltesse az Isten

/soká' a(z)/-et!

Kispest, 2002. január 24.

Magyarázat

...soká' Zsófiákat!
...a Katalinokat!
...soká' az Éviket!
...az Erzsébeteket!

*„Ne várd, hogy a sült galamb
a szádba repüljön!”
képes kifejezés*

Nógatás

*Táska, körző, vonalzó,
iskolába menni jó!
Várnak ott rád sok mesével,
siess haza és meséld el!
Jó vagy, rossz vagy – rajtad áll,
nincsen erre más szabály;
Érdemesebb lenni jónak,
mert ha nem, úgy elpáholnak.*

Égeraracs, 2000. július 8.

*Lépten-nyomon alakult:
felbukkant a rég, a múlt*

Nőttem, nőttem, növögettem

*A kiskorom felém intett,
Amikor még ölben vittek.
Vigyáztak rám, széltől óvtak,
Beteg voltam, orvosoltak.*

*Nőttem, nőttem, növögettem,
Puha, meleg, kis fészekben.
Végül eljött az a nap ám,
Amikor azt mondta anyám:*

*„Nagy fiú vagy, gondold csak el,
S remélem, már el nem esel!”
Azzal lábam földre tette,
Így indultam az életbe...*

Kispest, 1998. február 6.

Nyárelő

*Párás hajnalokon
üdén lehel a kert,
Ilyenkor varázsa
megfogja az embert.*

*Húsos, kövér füvön
gyöngyözik a harmat,
Mezítelen lábbal
frissítő a talpnak.*

*Mára végleg elmúlt
a természet násza,
Lehullt a fák fehér
virágbokrétája.*

*Gyümölcsbabák nőnek
fákon – egyre szebbek – ,
Rajtuk ágról-ágra
a madárka repked.*

*Barnás csontos ágon
hevenyészett fészek,
Benne pelyhes galamb-
fiókákra nézek.*

*Sétál a tyúkanyó:
a csibéknek kottyant,
Fákon a zöld között
a málinkó rikkant.*

*„Huncut minden bíró!”
– kiabálja egyre,
Cseresznyefára ül,
rá sem néz a meggyre.*

*Enyhe az éjszaka,
a nappal már meleg;
Ragyogó kék az ég,
nem takarja felleg.*

Égeraracs, 1996. július 18.

„Nyakamba hull a lángderűs ég”
Babits

Nyáron

*Magasan jár a nap,
rekkenő a meleg;
Liheg a kutya is,
mert elege lehet.*

*Izzik a levegő,
delelőjén a nyár;
A bokorban hűsöl
csendesesen a madár.*

*Integet a rét is:
a kék búzavirág,
Fehér margaréta
és tarka szarkaláb.*

*Záporozik a fény,
a táj némán hallgat;
Égeti most a föld
a meztelen talpat.*

*Szőke lett a búza,
már aratásra vár;
Piros pipacsokkal
van tele a határ.*

*Sárgul az utakon
az elszáradt tarack,
És fákról letottyán
egy-egy érett barack.*

*Édes, leves bogyók,
a levét már iszom:
Karóját ölelő
piros paradicsom.*

*Mosollyá csendesült
(a) májusi nevetés,
És beérett mára
a tavaszi vetés.*

Égeraracs, 1996. július 18.

*„Bort hoz, ha felhőt nem látsz,
Pongrác, Szervác, Bonifác”
paraszti regula*

Nyitnikék

*Szűk nappalból akkor lesz tág,
'mikor télből vált a világ,
és kelepel az eszterág.*

*Égbolt ragyog – hűha! –, de kék,
felébrednek kapák, ekék,
sürgeti azt a nyitnikék.*

*A tavaszban ki-ki mondja,
hogy mire lesz tüstént gondja,
s rábólint a torony gombja.*

*Hátra kerül már az iszák,
és feltöltik a tarisznyát
a borisszák s bornemisszák.*

*Hogyha kész van, rögvest mehet;
mindez ma még tied lehet:
rád is vár a szép kikelet.*

Égeraracs, 1998. július 15.

Új tavaszhoz új nátha jár

Nyújtózkodó tavasz
(velőske)

A szél kapkod, türelmetlen.

Nagy dologról árulkodik

a kert, s szorong sejtelmesen.

Pásztortásán – ott – mi lehet?

Becőlétrán kapaszkodik

a sarjasztó szép kikelet.

Kispest, 1997. március 8.

*„Hagyd örökül, ha kihúnysz:
A haza minden előtt!”
Kölcsey*

Otthon

*Imádott hazám, gyönyörű magyar hon,
egyedül csakis itt lehetek otthon.*

Kispest, 1997. március 10.

*Ölelésnél két energiarendszer
rezeg együtt bizalomban*

Ölelés

*Ölelni szép,
ölelni jó.
Kedvet fokoz,
ez látható.*

*Önzetlennek,
jónak nevel;
És teletölt
érzelemmel.*

*Elűz magányt,
legyőz félést.
Bizalmat ad
az ölelés.*

*Nagy étvágyat
fékez végül.
Öregedés
lassul, szépül.*

*Ha ez így van,
lesz rá okom:
Hogy hazámat
átkarolom.*

Kispest, 1998. március 20.

Őseim

*Apám hideg, kemény volt,
anyám puha, meleg.
E kettőből lettem én
ily fura egyveleg.
Bennem élnek örökké,
utam bárhová megy.
Közben arra gondolok,
hogy így a kettő – egy.*

Égeraracs, 1997. augusztus 8.

*A jelalakok az energia égi üzenetét hordozzák.
A két K betű alkalmazása – Magyar Adorján
szerint – a szóban → \diamond , a szó végén → \updownarrow*

Ősi írásunk betűsora
(megzenésítve)

$\updownarrow - \updownarrow - \chi - \uparrow - \mathbb{H} - +$
A – Á – eB – eC – eCs és eD,

$\mathfrak{K} - \mathfrak{K} - \oplus - \mathbb{A} - \mathfrak{K} - \mathfrak{K}$
E – É – eF – eG – eGy és eH,

$\updownarrow - \updownarrow - \updownarrow - \diamond - \updownarrow - \mathbb{A}$
I – Í – eJ – két eK és eL,

s jön sorban a többi jel:

$\odot - \mathfrak{K} - \mathfrak{K} - \mathbb{D} - \mathfrak{K} - \mathfrak{K} - \mathfrak{K} - \mathfrak{K}$
eLy – eM – eN – eNy – O – Ó – Ö – Ő,

$\mathfrak{K} - \mathbb{H} - \mathbb{A} - \updownarrow - \updownarrow - \mathfrak{K}$
eP – eR – eS – eSz – eT – eTy is jő',

$\mathbb{M} - \mathbb{M} - \mathfrak{K} - \mathfrak{K} - \mathbb{M} - \mathbb{H} - \Upsilon$
U – Ú – Ü – Ű – eV – eZ – eZs – kész,

észbe róni nem is nehéz.

Égeraracs, 2005. június 27.

*Szélel bélelt fiatalja
jó, ha korán megtanulja*

Összetéve ér valamit

*Lassabban hé! Hóha, hóha!
Ne pattogj, mint kovácsbolha!
Legyen benned kis csigavér,
'Ki lassan jár, az tovább ér.
Ifjú meg vén egymásra hat:
Tettrekészség s tapasztalat.*

Égeraracs, 2004. május 31.

„Mely nyelv merne versenyezni véled?”
Petőfi

Permetezve szemereg

*Elkezdve csepereg
egyszerre csendesen.
Csepegve leperereg
meredek ereszen,
S remegve elvesznek
ezeregy cseppekben.
Felvetve: lehet-e
elvesztened szebben?
Merengve ezennel
ellenzed hevesen,
S keresve megleled
fentebb e felleghen.
Elvetve ezeket
befejezem rendben.*

Kispest, 1995. március 20.

*„Sok szabad az ostobáknak,
piktoroknak, poétáknak”
tősgyökeres csúfolódás*

Pulykavágy

*A pulyka vágya csupán annyi:
– de jó volna pávává válni!*

Égeraracs, 2001. július 24.

*„Ha Mártonkor lúd jégen áll,
karácsonykor sárban jár”
paraszti regula*

Rájuk gondolva...

*Pihen a kert, már nem zöld.
Megvetett ágya e föld,
'Melyben szunnyad már a mag:
Remény alszik föld alatt.*

*Kifújta szél a fészket,
S rügyekbe bújt az élet.
Álmára cinke vigyáz,
Rebbenve így őrzi – száz.*

*Hosszú, havas, hideg tél.
Ilyenkor a nagy veszély:
Éhínség és fagyhalál,
Ha élelmet nem talál.*

Égeraracs, 1995. október 30.

*Élőhelye, 'hol fészkel ő:
vagy legelő, vagy vizenyő*

Rejtőzködők

*Bokron ülő poszáta
Olyan csalafinta:
Fűből, sásból – nádasban –
Fészket csavarinta.*

*A költéskor naponta
Tojást rak, csak lessed!
Még arra is van gondja,
Hogy rakjon rá pettyet.*

Égeraracs, 2003. április 24.

Ringató

*Ide libbent már az est
Puha pille szárnyon,
Jótkonyan körülvesz
S betakar az ágyon.*

*Zsongó világ halkulón
Vesz körül, nem bántón,
Hogy a csendben a dalom
Lágyan feléd szálljon.*

*Behunyod a kis szemed,
Szempilládon látom;
És feletted megjelent
Álommanó – várón.*

*Csillagporos hátizsák
Rajta van a vállon,
Szivárványos szép varázs
Ragyog, mint egy álom.*

*Magával visz álmodban,
Közel jön a távol;
Visszaszálltok hajnalban,
Légy vele akárhol.*

Kispest, 1995. április 30.

„Piros alma csüng a fán,
Szakítsd le, te barna lány!
Leszakítom, megeszem,
Mert az almát szeretem”
népi mondóka

Sarjadás

*Földre hullott egy magocska,
begurult egy repedésbe.
A magocska eltűnt: volt – nincs,
ám tavasz jött, s a nap végre.*

*Ott, ahol a kis mag eltűnt,
a fűszálak közt, odalent,
Két formátlan, zöld levélke
most merészen már megjelent.*

*Gyorsan elmúlt nyár, a meleg,
a langy őszi fény azt látta
Ökörnyálás villogásban:
arasznyira nőtt a fácska.*

*Évek alatt a pajkos szél
leveleit borzolgatta.
Sudara nőtt, lombja terjedt:
hűs árnyékot tart alatta.*

*Szinte elvész tenyereden
a múlt, s a jelen csodás.
Parányi kis magból így lett
egy hatalmas faóriás.*

Filatorigát, 2012. március 22.

*„Ha látom a fergeteg elejét,
Begyűröm a kalapom tetejét,
Csak úgy nézem az időt alóla,
Még a jég is visszapattan róla”
régi dal*

Széllelbélelt a szentem-lelkem

*Tovatűnő, kósza szél
utánad ront s elér,
Táncraferdül teveled,
oly' henye és ledér.*

*Ám roppant gyanakvó vagy,
s nem veszed a lapot,
Táncbavinni magadat
még tőle sem hagyod.*

Égeraracs, 2004. október 22.

*A tökéletesség maga úgy valami,
hogy más tökéletességét nem keresi*

Színfolt a kertben

*Van egy virágom tekintélyes termettel,
amely hatása miatt szót is érdemel.
Kertemben díszlik narancssárga virága,
és ma is őshonos Dél-Amerikában.
Trópusi hangulatot idéz – ez való –,
bár körülményeink között nem télálló.
Nagy barna levele árnyalja virágát,
és gyönyörű neve van, ő a: **virágnád**.*

Égeraracs, 2004. május 25.

Magyarázat

virágnád — *Canna x generalis*

*Háromnál több kiterjedésnél
hová tűnik az árnyék?*

Szívem szerint

*Felnyurgult a napraforgó,
Betakarta azt az árnyék.
Hogy kinőjek az árnyékból:
Szívem szerint felnyurgulnék.*

Kispest, 1998. január 2.

„A nyelvtan – helyesírás játékosságát is
végtelenül sok eszközzel biztosíthatjuk”
Szabó Kálmán

Szóépítés

Bőszülő szülő

*Ő,
aki lő,
gyerek még: ülő;
a mindent látó szülő,
aki ugyan néhol kissé őszülő,
most már egyre inkább csak bőszülő.
névelő.*

Ősszel a csősszel

*Ő
nem lő,
magot vesz elő;
fejében van ész, velő,
mert amit ültet: az évelő,
bár a tasakon hiány a*

Égeraracs, 2000. június 25.

„Vígan szólnak a madarak,
Örvend mind' a szép tavasznak”
népdal

Tavaszi madárdal

*Kis hangocska, égi malaszt:
Törékeny test dícsér tavaszt.*

Kispest, 1997. december 31.

*„Aranycsillagok pattantak ki
a varázmogyoró gallyain”
Beverley Miklós*

Tavaszi üzenet

*Furcsa madár a rigó,
eltűnik a nyáron.
Bárhol, bárhogy' keresem,
sehol sem találom.*

*Bezzeg, ha hull a levél,
akkor jön őkelme.
Tavaszig itt is marad,
addig tartja kedve.*

*Forgatja a levelet,
egyfolytában keres.
Végigszalad fák alatt,
bokrok alá beles.*

*Ez idő tájt megtalálja,
felolvassa nekem.
A levélen hogy mi áll,
azt közli énvelem.*

*Bekiált az ablakon:
„Ébredj fel, te szuszék!
Hogyan alhat valaki,
ha nyitni- , nyitnikék?”*

Kispest, 2004. február 20.

*„Ha az erő hiányzik is,
az akarat dicséretes”
Ovidius*

Tedd... !

*Ha kell, tedd magad, és ne nézz hátra,
ha pedig nem kell, akkor bíz másra!
Ha kedvvel végzed mindig a munkád:
szerencse pártol végül is hozzád.*

Égeraracs, 1996. október 10.

„A karácsony locsog,
ha Katalin kopog”
paraszti regula

Tél előtt

*A természet újra holt,
Fát ültetek: fogy a hold.
Ilyenkor a keringés
Leáll, mint a szívverés.*

*A mag, 'melyet elvetek:
Tasakba zárt életek.
Készítjük a jövődőt,
Így zárjuk az esztendőöt.*

*Várja kertünk hó alatt
Reménykedve a tavaszt.
Addig együtt csendesen
Meghúzódunk melegen.*

Égeraracs, 1995. október 28.

*„Csorog a Vince,
telik a pince”
paraszti regula*

Télutó

*Fagyos, hideg még az éj,
Nappal jön csak enyhülés.
Foltos a hótakaró,
El-elakad a szánkó.*

*Ablakunkon jégvirág,
De a cinke már kiált.
Vár a kertünk, didereg,
Nincs messze a kikelet.*

*Duzzad a rügy, ahogy tud,
Innen már nincs visszaút.
Bár dermesztő még a szél,
Végetért nálunk a tél.*

Kispest, 1996. február 18.

Térülés-fordulás

*Szedett-vedett szekér dökög,
Kövesúton zityeg-zötyög.
Zirgő-zörgő kocsikerék
Zegzugban megy, több, mint elég.*

*Girbegörbén néz a gazda,
'Míg felér a dimbre-dombra.
Icipicit ott, fenn megáll,
Ímmel-ámmal bakról leszáll.*

*Üdvözli az iafiát,
Leteszi a ládafiát.
Abban limlom, tarkabarka,
Csecsebecse, irkafirka.*

*Ugrabugrál ló udvaron,
Megrúgja a ládát nagyon.
Ami benne diribdarab:
Locspocsba hull, törik, hasad.*

*Oda láda csínja-bínja,
Nem örül a retyerutya.
Sertepertél, ló-fut, csitul,
Lánya, menyé irul-pirul.*

*Tereferét un a gazda,
Sebbel-lobbal készül útra.
Otthagyja a hercehurcát,
És gizgazos udvarházát.*

Égeraracs, 1997. augusztus 10.

*1969. július 21-én lépett
először ember a Holdra*

Tiszta éjszakákon

*Nincsen felhő az égen,
Csillag ragyog serényen;
Ha a Hold is előjő' :
Odakinn hál az idő.*

Égeraracs, 2004. június 30.

*Az anyagban évmilliárdos
tapasztalat halmozódott fel*

Tiszteld !

*Ha találkoztok egy tehénnel,
Köszöntsétek! 'mikor legel.
Olyasmit tud, s ezért tisztelet:
Fűből állít elő tejet.*

Kispest, 2000. december 25.

*„Az a valamennyire egész ember, kinek
könnyű a toll és nem nehéz a kasza”
Benedek Elek*

Törekedjél !

*Ha a törekvés
már a léted lesz,
Több telik tőled:
légy tökéletes!*

Égeraracs, 2002. július 22.

*Külföldre az útlevélen kívül a
a sorsunkat is magunkkal visszük*

Vágyódás

*Minden sárga, piros, barna,
A nap sütné, ha akarna.
De nem süt, mert alig látszik:
Úgy tűnik, hogy ő is fázik.*

*Én is fázom, legyek bárhol,
Ha elmegyek szép hazámból.
Mert a szívem visszavágyik:
Hazám helyett nem lesz másik.*

*Szép a tájék, jó emberek,
Örülhetnék, de nem merek.
Mert hazámban maradt álmom,
Mindenholnan visszavágyom.*

Suhl, 1997. október 13.

*Kicsi kütyü, drótszőrű,
bogárszemű remekmű*

Van, aki...

*Van kösöntyű:
nagy mellű,
és kontyfésű:
jó sűrű.*

*Van leffentyű:
egyszerű,
és bőrkesztyű:
nagyszerű.*

*Van hegedű:
szép színű,
és töpörtyű:
jóízű.*

*Van kis gyűrű:
gyönyörű,
s pajzán éltű
sliffentyűűű!*

Kispest, 2000. március 18.

*„Ha te vagy a vagy, nem vagy a nem-vagy.
Ha te vagy a nem-vagy, nem vagy a vagy.
Vagy vagy a vagy, s nem vagy a nem-vagy,
Vagy vagy a nem-vagy, s nem vagy a vagy.
Vagy, vagy!”*

tréfás mondóka

Van, vagy nincs ?

*A nyelvünkben van olyan szó,
'melyben nincsen magánhangzó?
Megtalálja, aki keres,
ez az és szó, röviden: s.*

Kispest, 1999. január 3.

*A nagyravágyás a semmittevésre
majdnem megvalósíthatatlan*

Vannak reggelek...

*Amikor behunyja nagy, kék szemét az ég,
s körülvesz homály, vigasztalan szürkeség;
Amikor a jóistennek sem ébredek,
azok életemben: az **alvós reggelek**.*

Kispest, 1999. december 30.

„Fára száll, földre száll,
vízen pedig meg sem áll”
népi mondóka

Végre megjött !

*Ahogy ültem a magányban:
Végre megjött, amit vártam.
Felül fehér, lent fekete,
Kinek lehet a gyereke?*

*Azért ilyen ez a gyerek,
Mert bepiszkítják az emberek.
Dehogy tehet szegény róla!
'Mi történik, régi nóta.*

*Így jár mind, 'ki szépet akar:
El vele, el! gyorsan, hamar.
Bár keserű ez a kehely:
„Isten hozott, kis hópehely!”*

Suhl, 1997. december 7.

*„Sokat láss, hallj, keveset szólj!
Erre figyelj, s jegyezd meg jól!”
népi mondóka*

Vezérelv

*Tartsd magad magasan, ne járj soha alatt,
Jobb kevés jót tudni, mint sok haszontalant!*

Égeraracs, 2002. július 7.

„Égszakadás! Földindulás!
Fejemen egy nagy koppanás,
Szaladjunk hát együtt, pajtás!”
gyermekmondóka

Zivatar

*Egy csattanás,
nézd csak, pajtás!
Nyargalva jön
felhőözön.
A szél itt-ott
fölsikített,
S a fenyvesek
táncba kezdtek.
Fű bokázik,
ahogy ázik;
Táncot rop, sőt
csúrdöngölőt.
Vad vihart ont
a horizont,
A lég lehül
köröskörül.
Közben nem rest,
szurokkal fest:
Az egész föld
homályba dőlt.
Percek alatt
gyorsan halad;
S áthömpölyög
a csúcs fölött.*

*Bömböl a szél,
tombolva él;
S rémülten lát
istennyilát.
Nagy, ostoros
villám csapdos;
Recseg-ropog,
be sustorog!
Bárhová megy,
dörög a hegy;
Felhő szakad:
bősz áradat.
Száraz ágak
mind leválnak,
S reszketve fél
fán a levél.
Vak vadság van
rohanásban;
Ám hirtelen
máshol terem.
Derül az ég,
olyan, mint rég;
Kék a sátor:
volt – nincs zápor.*

Égeraracs, 2001. április 30.

Magyarázat

horizont – látóhatár

Tartalomjegyzék (10-15 éveseknek)

1995

Permetezve szemereg
Gyermekkoromban
Ringató
A fecskéfészek lakói
Halandzsa
A vihar
Balettművész
Karosi zengő
Kormánykeréknél
Tél előtt
Rájuk gondolva...
Hóesésben
?

1996

Havason
Ferde szemmel
Télutó
Inkább küzdj!
Miért nem?
Nyárelő
Nyáron
Ellentmondóka
Tedd...!
A költő és a szűnyog
Csak jellem?
Csak ember képes...
Csak egy betű?
Kiváncsi az unokám

1997

A nyávigasztás
Nyújtózkodó tavasz
Otthon
Őseim
Térülés-fordulás
Cipőm orra
Kapcsolat
Vágyódás
Cserregő
Végre megjött!
Havas csak az Avas
Tavaszi madárdal

1998

Szívem szerint
Figyel
Nőttem, nőttem,...
Frászkarika
Kátyúban sarkantyú
Ölelés
Gaz-e a gyom?
Gyermekvágy
Nyitnikék
Jótanács
Csipkerózsabogyó
Kis történet

1999

Van, vagy nincs?
Merről?
Lovasszánon
Hangterjedelmek
Lent és fent
A tudás népe
Ló és lovas
Hintázik az unokám
Vannak reggelek...

2000

Van, aki...
Szóépítés
Beszélgetés
Felhős – felhőtlen
Nógatás
A harang dala
Bakafütyürütyü
Tiszteld!

2001

Havalavadávás
Ébredés hava
Zivatar
Csevej
Pulykavágy

2002

Névnapi köszöntő
Vezérelv
Törekedjél!
Kelemen tette verse...

2003

Búsu-ló
Rejtőzködők
A hely varázsa
Bevésődhetne már
Költő kékbegy költözése
A bige
Mivel telt a nyaram?

2004

Hungária?
Tavaszi üzenet
Gömbvillám
Álmavesztetten
Kuckómban
A Kaszás csillagkép
Színfolt a kertben
Összetéve ér valamit
Jegyezd meg!
Tiszta éjszakákon
Aszályos nyarakon
Naptári jelige
Széllébélelt a szentem-lelkem
Hírverés
Csecsebecse
Hány nap van egy hónapban?
A magyar ABC
Nem évül el

2005

Zokszó
Ősi írásunk betűsora

2006

Aluszékony kedvetlenség

2007

*Miért csak néhányan?
A fák dala*

2012

Sarjadás